

El joc de Hollywood

Enric Mas (<http://nitsenblanc.cat>), 11/03/18

Quan començo a llegir un text que tingui una mica d'ambició sobre cinema i veig escrit aquell nom masculí tan familiar que bateja uns premis de suposat prestigi, deixo de llegir-lo. És quelcom superior a mi. Us pot semblar una cosa molt radical, estricta, intransigent. Us pot semblar que fins i tot no vaig a la moda intel·lectual, que no estic en l'ona. Us ho explicaré amb una de les armes més fonamentals que mai s'han inventat: la pregunta. Allà va: quina finalitat tenen aquests famosos premis? Al meu parer, és clara: no hi ha res millor per a una indústria que premiar-me a ella mateixa. Un suposat elenc de persones de la "indústria" premiant-se entre elles. Si aprofundíssim una mica, la trama d'**El juego de Hollywood** (The Player, Robert Altman, 1992) semblaria un joc de nens. És millor no saber-ho. Però és bo plantejar-se algunes preguntes i, sobretot, veure el tema en perspectiva.

Ahir mateix vaig anar al cinema i no vaig posar evitar d'escoltar alguns comentaris d'espectadors referents a aquest premis. Entenc perfectament que els espectadors vulguin o necessitin algun referent sentint-se així menys culpables de la ja cara inversió si la pel·lícula no els agrada. No puc evitar pensar que no tenen res de mala fe les observacions del públic que un dissabte al vespre va a "passar l'estona" o a "fer cultura". Però el que no comparteixo és la utilització d'aquests premis per suposats experts i crítics de cinema. Quan llegeixo les seves reflexions en revistes, crítiques de diaris "de referència" i webs suposadament punters, en paraules de J.D. Salinger, em fan venir ganes de vomitar. És per això que em sento decebut i em ve al cap alguna cosa com: "ens l'estan colant amb colador, nois i noies". Que si aquella pel·lícula guanyat tants premis, aquella altra tants... i veig com sales amb títols de nivell es buiden perquè la indústria (=diners) ens l'ha colada. I quan algunes idees innovadores omplen sales és, en moltes ocasions, perquè s'emplenen de remanents de la gent que no cabia a les sales veïnes, on hi ha aquella pel·li amb tants premis que la gent acudeix a veure en massa.

Intento explicar-me a mi mateix la situació. Imagino una indústria que crea uns premis i elegeix un elenc de persones que formen part d'aquesta mateixa indústria per fer de jurat. La finalitat dels premis és premiar a integrants de la mateixa indústria, els quals, amb el temps, no només formaran part de la indústria, sinó també de l'elenc. I el següents anys, els premiats passaran a ser l'elenc i engreixaran encara més la indústria. Dit d'una altra manera: la indústria és qui elegeix qui engrandirà la indústria. Aplaudiments. Tanta evolució intel·lectual per arribar a la conclusió que, de democràtica, aquesta indústria i aquests premis, en tenen poc més que res. Seria molt més interessant que persones no lligades a la indústria elegissin els guanyadors, oi? Millor encara, l'escriptora Ana María Matute, va dir fa anys en una entrevista "*No soy mujer de premios, aunque sí me han dado muchos. La mayoría son de esos que te dan, pero no te presentan [...] Yo no escribo para ganar premios; un premio no hace a un escritor, hace lectores, pero no a un escritor*"¹. Són declaracions molt interessants i que m'aporten dues conclusions immediates. La primera és una evident aversió cap als premis "de esos que te dan, pero que no te presentan", fent referència als premis literaris

en què un jurat d'un suposat gremi o indústria et premia sense que tu t'hi hagi presentat i sense demanar-te permís. La segona: que un premi no fa un escriptor (o actor/actriu o director/a) però sí (atenció!) fa lectors (espectadors).

Aquí en tenim la clau: si vols entrar en “el joc de Hollywood” t'hi has de presentar encara que no vulguis. I si surts elegit, no renunciïs mai o ja no formaràs part de la indústria perquè potser només importen els espectadors (diners). Això podria estar relacionat amb les notícies que emplen els diaris últimament referent als abusos que fan determinats (poderosos) individus de la indústria a l'elenc i als premiats. Us sona massa a endogàmia? Això són pans d'una altra panera... Seguim.

Podríem emplenar milers de pàgines amb les injustícies d'aquests premis (però no diuen alguns que són meravellosos?), perquè el transfons és, com sempre, molt més greu. En lloc d'això en citaré només un exemple. L'any 1976 tres pel·lícules es disputaven la majoria de les candidatures als premis. Dues d'elles són famoses encara avui, l'altra ha caigut estranyament en l'oblit, tot i haver obtingut 10 nominacions i 4 premis importants. És controvèrsia encara avui que *Taxi Driver* no guanyés el premi a la millor pel·lícula, deixant el suposat honor a *Rocky*. No és que no m'agradi *Rocky*, ans al contrari. És una història captivadora. El somni americà per definició. El tema està en què potser *Taxi Driver* i l'altra pel·lícula avui quasi oblidada no van canviar el guió original per “adaptar-lo” als cànons de la indústria. Com reconeix la tot poderosa Wikipèdia “*A pesar de todo en la película final hubo algunos cambios respecto al guion. La historia original tenía un tono más oscuro y triste. El entrenador de Rocky, Mickey, tenía un perfil claramente racista y el guion acababa con Rocky abandonando el boxeo porque no quería tener nada que ver con los métodos y la dinámica que envuelven el boxeo profesional*”². Brutal.

Taxi Driver és tan complexa psicològicament i social que millor no anar massa al seu fons, a les seves vísceres, o es tambalejarien els fonaments de la indústria i societat americanes. Però hi ha una altra pel·lícula en aquest “joc”: la tercera pel·lícula en qüestió i, segons la premsa del moment, “la otra gran favorita”³: *Network*. Us sona? La majoria segurament moureu el cap de costat a costat. I si us dic el títol *Un mundo implacable*... tampoc us ajudo gaire, oi? Doncs va guanyar quatre premis dels “importants”, però una jugada magistral va fer que *Rocky* s'endugués el de millor pel·lícula i millor director. Una pista: *Network* “*es una crítica a la industria de la televisión y a su manipulación de personas y conciencias*”³. Crec que no cal aferir res més.

Actualment, la censura del “joc” (perquè d'això es tracta en el fons) va més enllà: es tracta d'ignorar completament les pel·lícules que poden atacar o perjudicar (fer pensar?) i premiar aquelles que no molestin. Hi ha excepcions, sí, perquè alguns magnats produeixen pel·lícules suposadament crítiques que cal que siguin premiades. Però de les subversives de debò, ni rastre. M'imagino la indústria premiant una *Rocky*... com era? Ah sí... “*abandonando el boxeo porque no quería tener nada que ver con los métodos y la dinámica que envuelven el boxeo profesional*” (no voldrà dir “la indústria”?). I sobre la tercera pel·lícula: “*industria de la televisión*”. Interessant. Dues

indústries i “el joc” de Hollywood premia la pel·lícula que canvia el guió. Segurament, avui en dia també li haurien donat a **Rocky** el premi al millor guió.

En la meua modesta opinió, les millors pel·lícules, els millors directors i actors (en femení també, sisplau, i amb més èmfasi) són els que no han guanyat mai cap premi. Perquè, un dels millors coneixedors del blues, deia alguna cosa com que els millors *bluesman* no han trepitjat mai un estudi de gravació⁴ i ni us molesteu en preguntar si van rebre alguna cosa que no sigui l’anonimat més absolut i miserable. Casualment, quan l’autor ho escrivia, també era pels vols del 1976.

A tot això... **Taxi Driver** es va quedar sense ni un premi. Encara us voleu seguir guiant pel “joc de Hollywood”? *Bon appetit.*

[1] González, A. Satisfacciones de Esclavo. Entrevista a Ana María Matute, 2009 Set 8 [cited 2018 Mar 11].

Available from: <https://jaberbock.wordpress.com/2009/09/08/entrevista-a-ana-maria-matute/>

[2] Wikipedia contributors. Wikipedia. The Free Encyclopedia [Internet]. Rocky (película). [updated 2018 Feb 13; cited 2018 Mar 11]. Available from: [https://es.wikipedia.org/wiki/Rocky_\(pel%C3%ADcula\)](https://es.wikipedia.org/wiki/Rocky_(pel%C3%ADcula))

[3] Gonzáles Yuste, J. "Rocky" y "Network", dos películas que acapararán los Oscar de 1976. El País. 1977 Mar 27. Available from: https://elpais.com/diario/1977/03/27/cultura/228265212_850215.html

[4] Bas-Rabérin, Ph. El Blues Moderno. Madrid: Ediciones Júcar; 1976.